

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

22.10.2007

B6-0405/2007

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a B6-0321/2007 számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 108. cikkének (5) bekezdése alapján

előterjesztette: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Alyn Smith és Milan Horáček

a Verts/ALE képviselőcsoportja nevében

az élelmiszerárak emelkedéséről

Az Európai Parlament állásfoglalása az élelmiszerárak emelkedéséről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a FAO nemrégiben közzétett figyelmeztetésére, amely szerint a világszerte emelkedő takarmány- és élelmiszerárak komoly veszélybe sodorhatják az élelmiszerhez való megfelelő hozzáférést, elsősorban a szegény emberek számára,
 - tekintettel a Tanács azon határozatára, amelyben ideiglenes intézkedésként a 2008-ra vonatkozó kötelező területpihentetés arányát 0%-ra csökkenti annak érdekében, hogy enyhítse a gabonafélék és az olajos magvak csökkenő készletei miatt a piacra nehezedő nyomást (12965/07),
 - tekintettel a Bizottság azon szándékára, hogy a gabonapiac kivételesen szorult helyzetére reagálva felfüggeszti a gabonafélékre vonatkozó behozatali vámokat és a vámkontingenseket, valamint az ágazatban még létező valamennyi exporttámogatást,
 - tekintettel a bioüzemanyagokra vonatkozó stratégiának a Bizottság által 2006-ban elvégzett hatásvizsgálatára, amely a mezőgazdasági nyersanyagok, elsősorban az állati takarmányok terén növekvő versenyt és emelkedő árakat jelzett előre,
 - tekintettel a bioüzemanyag-előállítás fellendülésének a globális élelmiszerárakra, az élelmiszer-biztonságra és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásairól szóló, 2007 szeptemberében közzétett OECD-tanulmányra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az elmúlt években a mezőgazdasági termékek, elsősorban a búza és az olajos magvak ára az EU-ban és világszerte jelentősen megnövekedett, valamint az állami és magán-gabonakészletek elérték az elmúlt 40 év legalacsonyabb szintjét,
- B. mivel e fejleményeket követően az élelmiszer- és takarmányipar megemelte a feldolgozott termékek árát is, néhány esetben indokolatlanul magas arányban a megvásárolt mezőgazdasági nyersanyagokhoz képest,
- C. mivel a nagyméretű gazdaságokat és az élelmiszer-feldolgozó ipart előnyben részesítő, és számos – elsősorban a tejtermelői és a növénytermesztői ágazatban működő – kistermelő termelési költségeit nem fedező korábbi piaci intervenciós politikák eredményeképpen a mezőgazdasági termékek termelői ára az EU-ban évek óta csökken,
- D. mivel a gabonaárak növekedése miatt bizonyos állattenyésztőknek mostanában jelentősen megnövekedett költségekkel kell számolniuk az állati takarmányok terén,
- E. mivel a KAP 2003-as reformja, beleértve a közvetlen támogatás függetlenítését a termeléstől és a piacorientált termelés támogatását, lehetővé tette más ágazatok termelőinek, hogy bevételeik nagyobbik részét a piacról, ne pedig a közvetlen

kifizetésekből kapják,

- F. mivel a feltörekvő gazdaságok, mint például Kína és India évtrendi változásai és megnövekedett takarmányigénye jelentősen hozzájárult a gabonafélék és egyéb takarmányok iránti kereslet növekedéséhez az egyre inkább globalizálódó piacon,
- G. mivel a készletek – elsősorban a változó éghajlati feltételeknek (aszályoknak és árvizeknek) tulajdonítható – csökkenése, valamint a termés hozamok általános globális csökkenése áremelkedéseket idézett elő a világpiacra,
- H. mivel az OECD 2007 szeptemberében közzétett, a bioüzemanyag-előállításnak a globális élelmiszer-biztonságra és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásairól szóló tanulmánya figyelmeztet, hogy az élelmiszer- és a takarmány-előállítás közötti, földért és erőforrásokért folyó versengés olyan mértékben növelheti az élelmiszerárakat, ami lehetetlenné teheti az élelmiszerhez való hozzáférést a legszegényebb emberek és régiók számára,
- I. mivel a 2008-ra vonatkozó kötelező területpihentetés ideiglenes feloldása elsősorban gyengén termő, kevésbé jó hozamú talajokat hoz vissza a termelésbe, ami gyakran ökológiai szempontból érzékeny területeket érint, amelyeknek kicsi a hatásuk a készletek növelésére,
 - 1. üdvözli azt a tényt, hogy bizonyos ágazatokban a termelői árak elérték azt a szintet, ami lehetővé teszi a gazdálkodóknak, hogy fedezzék költségeiket, és hogy bevételeik nagyobb részét a piacról szerezzék be;
 - 2. üdvözli, hogy az EU piaci intervenciók politikájának fokozatos megszüntetése, valamint a piac növekvő befolyása egyre inkább lehetővé teszi a gazdálkodók számára, hogy megszilárdítsák alkupozíciójukat az élelmiszer- és takarmányipar növekvő piaci erejével szemben;
 - 3. ugyanakkor tisztában van azzal, hogy a gabonafélék és az olajos magvak árának további ugrásszerű növekedése az élelmiszer- és a takarmánykészletek elégtelenségét jelzi az EU-ban és a világpiacra, ami – elsősorban a fejlődő országokban – akadozást vagy hiányt okozhat az élelmiszer-ellátásban;
 - 4. felhívja a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet és a Tanácsot az élelmiszer- és takarmányáraknak jelenlegi emelkedése okairól és hatásairól az olyan különböző gazdálkodási és élelmiszer-termelői ágazatokban, amelyek végtermékeiket tekintve a gabonaféléktől és az olajos magvaktól függenek;
 - 5. felhívja a Bizottságot, hogy alaposan elemezze a gabonafélék és az olajos magvak készlethiányának az EU-ban és harmadik országokban a legsebezhetőbb élelmiszer-termelőkre és a fogyasztókra gyakorolt hatásait, beleértve az élelmiszer-ellátás akadozásának megelőzésére irányuló eszközöket és rendelkezéseket, valamint a további áremelkedések inflációs hatását;
 - 6. felhívja a Bizottságot, hogy tájékoztassa a Parlamentet a takarmány- és élelmiszeripar piaci erejével való minden lehetséges visszaélésről, amely olyan túlzott áremelkedések

formájában jelenik meg, amelyet a mezőgazdasági nyersanyagok árának emelkedése nem indokol;

7. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen környezetvédelmi és élelmiszer-biztonsági hatástanulmányt, amely figyelembe veszi az élelmiszeripar és a növényi üzemanyagok előállítói közötti versengést a földekért és az erőforrásokért, beleértve az éghajlatváltozás hatásait, valamint az élelmiszer-termelés erőforrásainak további kimerülését megelőző lehetséges intézkedéseket;
8. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen leltári gyakorlatot a lehetséges ellátásirányítási és élelmiszer-biztonsági intézkedésekről, amelyek segítségével elkerülhető az élelmiszer- és takarmányárak további szélsőséges változékonysága, valamint az élelmiszer- és az üzemanyag-termelés közötti nem fenntartható versengés;
9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.